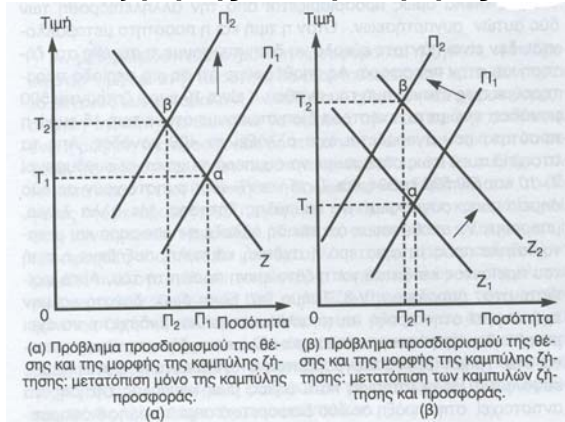


Το πρόβλημα του προσδιορισμού της ζήτησης και προσφοράς



129

Το πρόβλημα του προσδιορισμού της ζήτησης και προσφοράς

- Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε μια τέτοια καμπύλη μόνο με βάση τα στοιχεία για τιμή και ποσότητα. Χρειαζόμαστε και πρόσθετα στοιχεία για ενδεχόμενες μετακινήσεις των καμπυλών προσφοράς και ζήτησης.
- Ανάλογο πρόβλημα δημιουργείται και όταν μεταβάλλεται η ζήτηση και με βάση νέα στοιχεία τιμής και ποσότητας προσπαθούμε να προσδιορίσουμε την καμπύλη προσφοράς. Και πάλι δεν μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι η μεταβολή σε τιμή και σε ποσότητα οφείλεται αποκλειστικά σε μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης ή αν έχει στο μεταξύ μετατοπιστεί και η καμπύλη προσφοράς.
- Το πρόβλημα της εξατομίκευσης της συνάρτησης ζήτησης ή προσφοράς, όταν υπάρχουν δεδομένα για τιμές και ποσότητες που αγοράστηκαν, μπορεί να αντιμετωπιστεί με προχωρημένες οικονομετρικές μεθόδους.

130

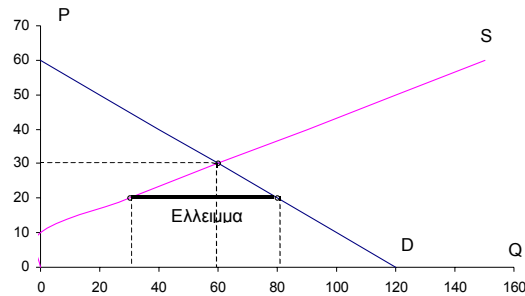
Η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης

Επιβολή ανώτατης τιμής

- Αν δεν είναι δεσμευτική δεν επηρεάζει την αγορά. Αν είναι δεσμευτική, προκαλεί έλλειψη του αγαθού. Δημιουργούνται τότε κάποιοι μηχανισμοί κατανομής των περιορισμένων ποσοτήτων που συνήθως είναι ανεπιθύμητοι, όπως:
- Ουρές αναμονής
- Διακρίσεις πελατών
- Μαύρη αγορά

132

Επιβολή ανώτατης τιμής



133

Επιβολή ανώτατης τιμής

- Έλεγχος ενοικίων
- Όταν επιβάλλονται ανώτατες τιμές στα ενοίκια, ενώ βραχυχρόνια το μέτρο είναι σχετικά αποτελεσματικό, μακροχρόνια προκαλεί σοβαρές ελλείψεις στεγαστικών χώρων, γιατί μειώνεται η τάση για νέες κατασκευές.
- Με την πάροδο του χρόνου τα χαμηλά ενοίκια αποθαρρύνουν τις κατασκευές και αυξάνουν την ζήτηση οπότε οδηγούν σε έλλειψη στέγης. Αποτελέσματα: διακρίσεις ενοικιαστών – «μαύρη αγορά».

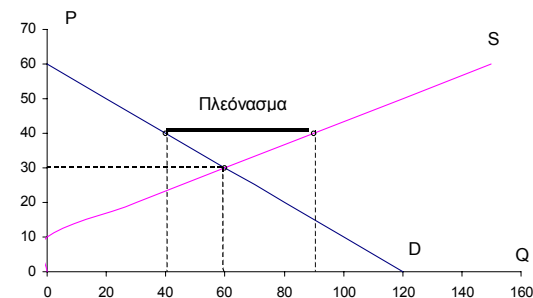
134

Επιβολή κατώτατης τιμής

- Αν δεν είναι δεσμευτική δεν επηρεάζει. Αν είναι, τότε δημιουργεί πλεόνασμα.
- Υπάρχουν και πάλι ανεπιθύμητες επιπτώσεις.
- Πολλές φορές η κυβέρνηση αγοράζει το πλεόνασμα και το καταστρέφει, οπότε προκαλείται σπατάλη πόρων αλλά και μεταβολές στην κατανομή των πόρων εις βάρος άλλων κλάδων.

135

Επιβολή κατώτατης τιμής



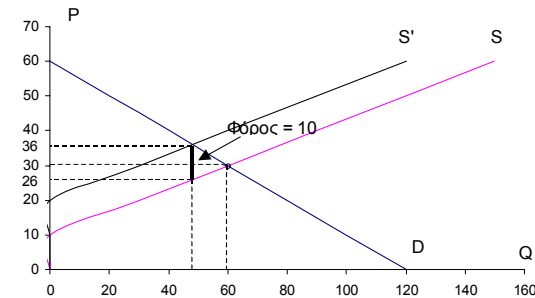
136

Φόροι

- Ένας φόρος σε ένα αγαθό προκαλεί μια αναντιστοιχία ανάμεσα στην τιμή που πληρώνουν οι αγοραστές και στην τιμή που εισπράττουν οι πωλητές.
- Στην νέα ισορροπία μετά την επιβολή του φόρου οι αγοραστές πληρώνουν περισσότερο και οι πωλητές εισπράττουν λιγότερο, οπότε το φορολογικό βάρος μοιράζεται.
- Το ποιος τελικά πληρώνει τον φόρο δεν εξαρτάται από το αν ο φόρος επιβάλλεται στους αγοραστές ή στους πωλητές.

137

Φόροι



138

Ασκήσεις

Άσκηση 1

- Σε ποια από τις ακόλουθες προτάσεις η ορολογία είναι λανθασμένη; Εξηγήστε.
- α) Ο ανταγωνισμός τιμών μεταξύ των μεγάλων αεροπορικών εταιρειών έχει προκαλέσει αύξηση στη ζήτηση για αεροπορικά ταξίδια.
- β) Η επίθεση στους δίδυμους πύργους στην Αμερική έχει προκαλέσει μείωση στη ζήτηση για αεροπορικά ταξίδια.

140

Άσκηση 2

- Ο αριθμός δίσκων CD που πουλιέται στις αγορές έχει υπερτριπλασιαστεί τα τελευταία 5 χρόνια. Παρόλα αυτά η μέση τιμή ενός δίσκου CD έχει μειωθεί. Χρησιμοποιήστε την ανάλυση ζήτησης και προσφοράς για να εξηγήσετε το φαινόμενο αυτό.

141

Άσκηση 3

- Ο αριθμός επαγγελματιών γιατρών στη χώρα μας έχει μειωθεί κατά την τελευταία δεκαετία, ενώ ο μισθός των γιατρών κατά την ίδια περίοδο έχει αυξηθεί. Χρησιμοποιήστε την ανάλυση ζήτησης και προσφοράς για να εξηγήσετε το φαινόμενο αυτό.

142

Άσκηση 4

- Ας υποθέσουμε ότι η τιμή των προσωπικών υπολογιστών μειώθηκε την τελευταία χρονιά από 1200 € σε 1000 €. Ταυτόχρονα, ο αριθμός υπολογιστών που αγοράστηκαν αυξήθηκε από 5000 σε 7000. Δώστε μια εξήγηση για αυτό χρησιμοποιώντας τις έννοιες της προσφοράς και ζήτησης.

143

Άσκηση 5

- Μια τεχνολογική καινοτομία μειώνει το κόστος παραγωγής των αυτοκινήτων. Χρησιμοποιώντας διαγράμματα προσφοράς και ζήτησης δείξτε την επίπτωση αυτής της τεχνολογικής καινοτομίας στην τιμή και στην ποσότητα ισορροπίας στις ακόλουθες αγορές: α) στην αγορά αυτοκινήτων, β) στην αγορά βενζίνης.

144

Άσκηση 6

Τα παρακάτω υποθετικά στοιχεία αφορούν την αγορά φωτογραφικών φιλμ. Τα στοιχεία των τελευταίων 2 γραμμών του πίνακα αφορούν κάποια γεγονότα που επηρέασαν τα στοιχεία την ισορροπίας της αγοράς (πρώτες 2 γραμμές). Δείξτε την αλληλουχία των γεγονότων σε ένα διάγραμμα ζήτησης και προσφοράς.

	Μάρτιος	Απρίλιος	Μάιος
Τιμή ισορροπία των φωτ. φιλμ	4	6	8
Ποσότητα ισορροπίας των φωτ. φιλμ	200	300	150
Τιμή επεξεργασίας των φωτογραφιών	4	3	4
Μισθοί στην βιομηχανία παραγωγής φιλμ	10	10	15

145

Άσκηση 7

Υποθέτουμε ότι η ζητούμενη ποσότητα ενός ατόμου A για το αγαθό X είναι:

- $X_A = 20 - 4P_X + 0,02I_A + 0,8P_Y$
- Και ότι η ζητούμενη ποσότητα ενός ατόμου B για το αγαθό X είναι:
- $X_B = 10 - 2P_X + 0,04I_B + 0,4P_Y$
- (όπου I_A, I_B τα εισοδήματα των 2 ατόμων)
- Α) Ποια είναι η αγοραία συνάρτηση ζήτησης για το X;
- Β) Δείξτε διαγραμματικά τις δύο ατομικές καμπύλες ζήτησης αν γνωρίζουμε ότι $I_A = 2000, I_B = 2000$ και $P_Y = 20$.
- Γ) Χρησιμοποιώντας τις ατομικές καμπύλες ζήτησης κατασκευάστε την αγοραία καμπύλη ζήτησης διαγραμματικά. Ποια είναι η αλγεβρική έκφραση της καμπύλης αυτής;
- Δ) Ας υποθέσουμε τώρα ότι το I_A αυξάνεται σε 2200 και το I_B μειώνεται σε 1800. Πως μετατοπίζεται η αγοραία και πως οι ατομικές καμπύλες ζήτησης; Δείξτε διαγραμματικά αυτές τις νέες καμπύλες.
- Ε) Τέλος υποθέστε ότι η P_Y αυξάνεται σε 30. Δείξτε διαγραμματικά τις νέες ατομικές και την αγοραία καμπύλη ζήτησης.

146

Άσκηση 8

Ας υποθέσουμε ότι η αγοραία προσφορά και ζήτηση για πατάτες εκφράζεται ως εξής:

- $Q_s = -20 + 10P$ και $Q_d = 400 - 20P$,
- όπου η τιμή μετράται σε € και η ποσότητα σε σάκους των 100 κιλών.
- α) Υπολογίστε την τιμή και ποσότητα ισορροπίας
- β) Ας υποθέσουμε ότι μια ιατρική μελέτη δείχνει ότι η κατανάλωση πατάτας μειώνει την χοληστερίνη, και αυτό αυξάνει την ζήτηση κατά 180 μονάδες σε κάθε τιμή. Υπολογίστε τη νέα τιμή και ποσότητα ισορροπίας.
- Με βάση τις αρχικές συνθήκες ζήτησης και προσφοράς, ας υποθέσουμε ότι η κυβέρνηση αποφασίζει να πληρώσει τους αγρότες με 15 € για κάθε σάκο που παράγουν. Στην συνέχεια η κυβέρνηση πρέπει να πουλήσει όλη αυτή την ποσότητα στην αγορά.
- γ) Σε ποια τιμή θα καταφέρει η κυβέρνηση να πουλήσει όλη την ποσότητα;
- δ) Υπολογίστε τα συνολικά έσοδα των αγροτών.

147

Μικροοικονομική

7η Εισήγηση

7. ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ